

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Artikel 4.1.1, 2°, en bijlage 6 van het Waterwetboek bepalen dat de Vlaamse Regering de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden op kaart vastlegt. Deze kaarten bepalen welke formule wordt toegepast voor de berekening van de grondwaterheffing en welke laag- en gebiedsfactoren daarbij gelden.

De huidige kaarten zijn gebaseerd op de HCOV-kartering uit 2000. Sindsdien is de hydrogeologische kennis aanzienlijk verbeterd. Op basis van deze nieuwe kennis en een geactualiseerd hydrogeologisch 3D-model (H3Dv2.0 gebaseerd op de HCOV versie 2 van 2019) werd een nieuwe kartering opgesteld. Daarbij zijn de afgesloten en niet-afgesloten delen van de watervoerende lagen opnieuw afgebakend, alsook de gebieden waar specifieke gebiedsfactoren gelden.

Met voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt deze geactualiseerde afbakening juridisch vastgesteld. Het besluit van de Vlaamse Regering van 1 december 2017 tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden, ter uitvoering van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, wordt opgeheven. Ook de bijhorende kaarten worden vervangen. Het ontwerp van besluit wordt voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving

Beleidsveld: Omgeving en Natuur

Naar aanleiding van een aanpassing van artikel 4.1.1, 2° en bijlage 6 van het Waterwetboek door de artikelen 80 en 81 van het Programmadecreet bij de begroting 2026 van 19 december 2025, wordt het besluit van 1 december 2017 tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 en de bijhorende kaarten vervangen door een nieuw besluit. Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit, met inbegrip van de als bijlage 2 en 3 toegevoegde kaarten, duidt de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden op kaart aan.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2026/342 van 9/10/2026.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 16/9/2026.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In artikel 4.2.3.1. van het Waterwetboek wordt in de formule om de grondwaterheffing te berekenen, verwezen naar laag- en gebiedsfactoren. Deze factoren worden vastgelegd in bijlage 6 van het Waterwetboek. In artikel 4.1.1, 2° en bijlage 6 van het Waterwetboek wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden op kaart vastlegt. Aan de hand van deze kaarten kan worden bepaald welke formule van toepassing is voor de berekening van de grondwaterheffing voor elke individuele winning en welke laag- en gebiedsfactoren eventueel moeten worden gebruikt in deze formule. De aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en van gebieden waarvoor een specifieke gebiedsfactor is vastgesteld, is dus nodig om de grondwaterheffing correct te kunnen berekenen en innen.

De huidige kaarten zijn gebaseerd op de HCOV-kartering uit 2000. Sindsdien is de hydrogeologische kennis aanzienlijk verbeterd. Op basis van deze nieuwe kennis en een geactualiseerd hydrogeologisch 3D-model (H3Dv.2.1. gebaseerd op de HCOV versie 2 van 2019) werd een nieuwe kartering opgesteld. Daarbij zijn de afgesloten en niet-afgesloten delen van de watervoerende lagen opnieuw afgebakend, alsook de gebieden waar specifieke gebiedsfactoren gelden.

Met voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt deze geactualiseerde afbakening juridisch vastgesteld.

Met de artikelen 80 en 81 van het Programmadecreet bij de begroting 2026 van 19 december 2025 is het Waterwetboek gewijzigd. De definitie van een afgesloten watervoerende laag in artikel 4.1.1, 2° van het Waterwetboek en bijlage 6 bij het Waterwetboek waarin de verschillende laag- en gebiedsfactoren zijn gedefinieerd, werd aangepast. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat de waterregelgeving betreft, werd onder andere de geüpdatete hydrogeologische codering van de ondergrond in Vlaanderen (HCOV versie 2) juridisch verankerd in bijlage 2bis bij het VLAREM II. In bijlage 6 bij het Waterwetboek wordt voor de bepaling van de laag- en de gebiedsfactoren verwezen naar de HCOV-codering opgenomen in bijlage 2bis bij VLAREM II. Bijgevolg moesten deze codes ook in artikel 4.1.1, 2° en bijlage 6 van het Waterwetboek worden aangepast.

In lijn met artikel 4.1.1, 2° en bijlage 6 van het Waterwetboek, en de verwijzing in dat artikel en die bijlage 6, worden de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden nu opnieuw worden aangeduid op kaart.

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit, met inbegrip van de als bijlage 2 en 3 toegevoegde kaarten, duidt de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden aan. In het voorontwerp van besluit wordt niet ingegaan op de factoren of de berekening van de heffing zelf, aangezien deze zijn vastgelegd in artikel 4.2.3.1. en bijlage 6 van het Waterwetboek.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 geeft aan dat de grenzen van de afgesloten delen van de watervoerende lagen aangeduid zijn via vier kaarten, opgenomen in bijlage 1 bij het voorontwerp van besluit. De volgende begrenzingen van de afgesloten delen van de watervoerende lagen zijn aangepast: actualisatie van de begrenzing conform het geactualiseerde Hydrogeologisch 3D-model van Vlaanderen (H3Dv2.0, 2019) en aanpassing van de naamgeving conform de HCOV versie 2 (2019).

Artikel 2 stelt dat de gebieden waarvoor specifieke gebiedsfactoren gelden, zijn aangeduid op acht kaarten, opgenomen in bijlage 2 bij het voorontwerp van besluit. De volgende begrenzingen van heffingsgebieden zijn aangepast: actualisatie van de begrenzing conform het geactualiseerde Hydrogeologisch 3D-model van Vlaanderen (H3Dv2.0, 2019) en aanpassing van de naamgeving conform de HCOV versie 2 (2019).

Artikel 3 geeft aan hoe het centrum van een winning wordt bepaald wanneer deze bestaat uit meerdere boorputten waarbij grondwater wordt gewonnen uit dezelfde watervoerende laag.

Artikel 4 heft het besluit van de Vlaamse Regering van 1 december 2017 tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, op.

Artikel 5 verduidelijkt dat het besluit in werking treedt op 1 januari 2027.

Artikel 6 verduidelijkt welke minister belast is met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het niet aanduiden van de heffingsgebieden heeft tot gevolg dat de wijzigingen in artikel 4.1.1, 2° van en bijlage 6 van het Waterwetboek die een impact hebben op de berekening van de grondwaterheffing, onuitvoerbaar zijn. De kaarten van de afgesloten delen van de watervoerende lagen en de kaarten van de heffingsgebieden waar specifieke gebiedsfactoren van toepassing zijn, zijn noodzakelijk om voor elke winning de toe te passen formule te bepalen om de heffing op het gewonnen grondwater correct te kunnen berekenen.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 16/9/2026 gaat als bijlage 4.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit wordt voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten over het voormelde besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

1. Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot aanduiding van de begrenzing van de afgesloten watervoerende lagen en de heffingsgebieden ter uitvoering van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
2. Bijlage 1 bij het voorontwerp van besluit;
3. Bijlage 2 bij het voorontwerp van besluit;
4. Het advies van de Inspectie van Financiën.